

- ▶ Doel en doelgroep
- ▶ Deskundige redacteurs
- ▶ Organisatie op thema's
- ▶ Soorten inhoud
- ▶ Nieuwsbrief en conclusie

Vind alle informatie over het ontwerpen van gebouwen in Brussel

De Gids Duurzame Gebouwen is bedoeld voor bouwprofessionals in Brussel. De dossiers, de technische oplossingen en de casestudies werden geschreven door gespecialiseerde adviesbureaus

Waar ben je naar op zoek?

Zoek in de gids

Zoek

Kies je thema

Akoestiek >

Beperking van de emissie en transmissie van geluid om het akoestisch comfort van de bewoners te waarborgen.

Laatste

Dossier Het akoestisch comfort van gebouwen ...

Beheer, werf en participatie >

Ingebruikname van instrumenten voor een goed beheer van het project en voor de inrichting van een milieuvriendelijke werf.

Laatste

Voorziening Afbraakprotocol

Circulaire economie >

Ontwerp een gebouw dat in de loop van de tijd evolueert en waarvan de onderdelen aan het einde van de levensduur kunnen worden ontmanteld en hergebruikt.

Laatste

Voorziening Afbraakprotocol

Energie >

Verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen, terwijl het comfort van de bewoners wordt gewaarborgd.

Laatste

Voorziening Elektriciteit delen binnen een energ...

Fysieke omgeving >

Verrijking van de stadsomgeving, beperking van de impact van het gebouw op de buurt en sanering van vervuilde grond.

Laatste

Dossier Verrijking van het stedelijke landschap

Materialen >

Zorgvuldig bouwmaterialen kiezen met aandacht voor milieu en gezondheid.

Laatste

Dossier Recuperatie en hergebruik van bouwma...

Evolution et objectif du Guide

Stimuler la conception et la rénovation de bâtiments durables en RBC
En fournissant des informations neutres, objectives, fiables sur la construction durable

Geschreven door experts

Gespecialiseerde ontwerp bureaus

 ARCADIS | Design & Consultancy
for natural and built assets

 ICEDD
INSTITUT DE CONSEIL ET D'ETUDES
EN DEVELOPPEMENT DURABLE

MATRI
ciel

écoRce
INGÉNIERIE CONSULTANCE

TECHNUM
SMART & SUSTAINABLE INFRASTRUCTURE

 **ENERGIE
COMMUNE**

CERAA

 accenture

Met ondersteuning van interne experts

 **bruxelles
environnement
leefmilieu
brussel**
.brussels

Outils de Bruxelles Environnement

Levier réglementaire

PEB qui inclura la performance environnementale sur la totalité du cycle de vie (PRP)

Leviers volontaires

Guide Bâtiment Durable

Séminaires & Formations
Bâtiment Durable

Appels à projets Renolab

Accompagnements MOP (TOTEM & EC)

Facilitateurs Bâtiment Durable

Référentiel Bâtiment Durable GRO

TOTEM & Outils conception réversible
(Check-liste et RPT)

Facilitateur et outils BeSustainable

Contexte

LE BÂTI À BRUXELLES C'EST...

194 269

bâtiments

65%

des émissions de
gaz à effet de serre

33%

des déchets
(générés lors de la construction,
rénovation ou démolition)

=> Essentiel d'aller vers plus de durabilité et de circularité

Objectif du guide

Stimuler la conception de bâtiments durables

Quels types de projets?

- Construction neuve
- rénovation
- Bâtiment résidentiel (individuel et collectif)
- Bâtiment tertiaire

Public cible

Les professionnels de la construction actifs en RBC

Concepteurs (architectes et bureaux d'études)

Vue d'ensemble sur les **techniques** en construction durable

Concevoir un projet durable

Mettre en œuvre des **solutions techniques**

Approfondir un sujet précis

Portail vers d'autres sites

Maîtres d'ouvrage

Alternatives durables pour **la conception et l'exploitation** de votre bâtiment

Entrepreneurs

Gestion de chantiers durables

Information sur la **certification** de votre entreprise

Etudiants

Info fiable sur la construction durable

Kies je thema

Akoestiek >

Beperking van de emissie en transmissie van geluid om het akoestisch comfort van de bewoners te waarborgen.

Laatste

Dossier Het akoestisch comfort van gebouwen ...

Beheer, werf en participatie >

Ingebruikname van instrumenten voor een goed beheer van het project en voor de inrichting van een milieuvriendelijke werf.

Laatste

Voorziening Afbraakprotocol

Circulaire economie >

Ontwerp een gebouw dat in de loop van de tijd evolueert en waarvan de onderdelen aan het einde van de levensduur kunnen worden ontmanteld en hergebruikt.

Laatste

Voorziening Afbraakprotocol

Energie >

Verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen, terwijl het comfort van de bewoners wordt gewaarborgd.

Laatste

Voorziening Elektriciteit delen binnen een energ...

Fysieke omgeving >

Verrijking van de stadsomgeving, beperking van de impact van het gebouw op de buurt en sanering van vervuilde grond.

Laatste

Dossier Verrijking van het stedelijke landschap

Materialen >

Zorgvuldig bouwmaterialen kiezen met aandacht voor milieu en gezondheid.

Laatste

Voorziening TOTEM - Een Belgische tool voor he...

Menselijke/humane >

Het ontwerpen van een gebouw dat comfortabel is en de ontwikkeling van menselijke relaties bevordert.

Laatste

Dossier De blootstelling aan elektromagnetisch...

Mobiliteit en toegankelijkheid >

Bevorder actieve mobiliteit en maak het gebouw toegankelijk voor iedereen.

Laatste

Voorziening Duurzame aanleg van parkings

Ontwikkeling van de natuur >

Bevorder de biodiversiteit in het gebouw en op het perceel en integreer stadslandbouw.

Laatste

Voorziening Teelt in volle grond

Water >

Maatregelen voor het beheer van regen- en afvalwater, vermindering van het drinkwaterverbruik.

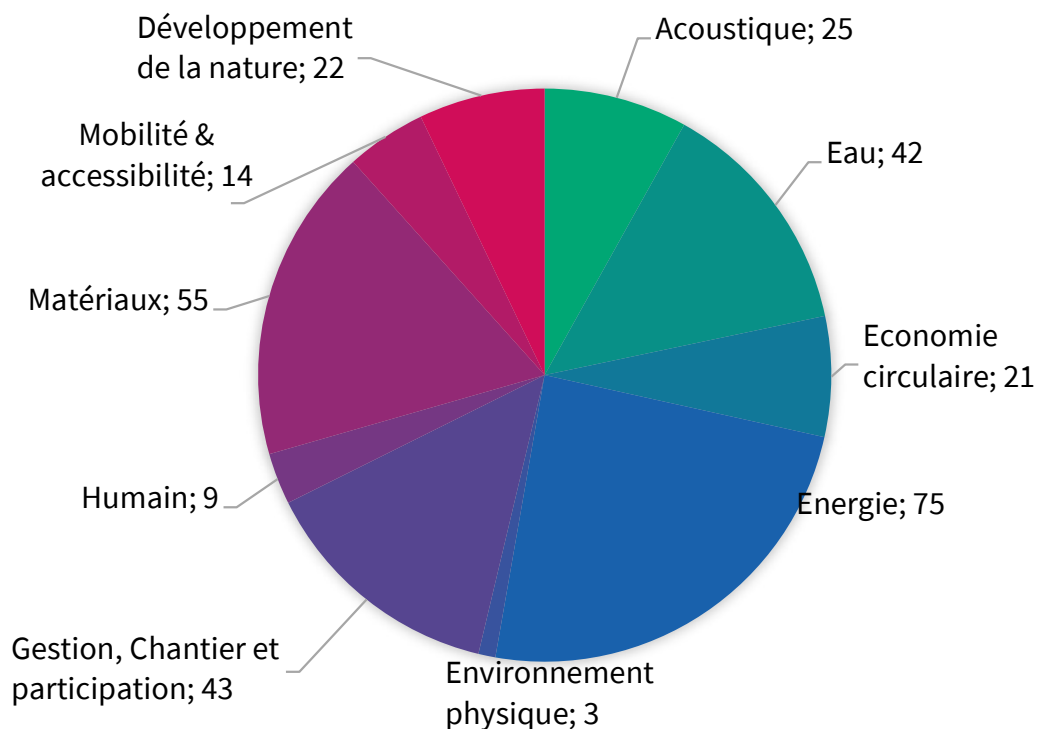
Laatste

Voorziening Beperking van de aantasting (inclus...

=> Structureren in 10 thema's

Organisation des thématiques

Nombre de contenus en fonction des thématiques principales 2025

(contenus de type: Intro/Dossier/Solutions, Statut : publiés, en date du 23/01/2024)

Nouveautés

Nouvelles thématiques :

- Acoustique
- Economie circulaire

Energie est divisée en sous-thématiques

Electricité verte
 Enveloppe énergétique
 Règlementation PEB
 Techniques du bâtiment

Un même contenu peut figurer dans plusieurs thématiques

Ex: piscines naturelles

Water

Maatregelen voor het beheer van regen- en afvalwater, vermindering van het drinkwaterverbruik.

[← Ga terug naar alle thema's](#)

6 resultaten

Filter (1)

Type inhoud

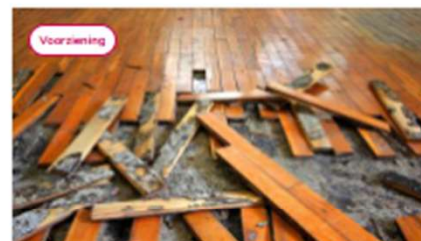
- ☐ Dossier
- ☐ Voorziening

Trefwoorden

- ☐ Aard van de werken
- ☐ Afvalwater
- ☐ Bestemmingen
- ☐ Collectieve voorzieningen
- ☐ Collectieve woning
- ☐ Dak
- ☐ Filtering
- ☐ Flora
- ☐ Free cooling
- ☐ Gezinsrijwoning
- ☐ Hemelwateropslag
- ☐ Hergebruik
- ☐ Kantoorgebouw
- ☐ Muren en wanden
- ☐ Nieuwbouw
- ☐ Omgeving
- ☐ Onderhoud
- ☒ Overstroming
- ☐ Perceel
- ☐ Projectoproep
- ☐ Rationeel omgaan met water
- ☐ Regenwater
- ☐ Regenwater infiltratie
- ☐ Renovatie

Overstromingen aanpakken

Voorzieningen voor de afwerkingen in geval van overstroming

Voorzieningen voor de technieken in geval van overstroming

Voorzieningen voor de buitenverhardingen in geval van overstroming

Actie ondernemen bij een overstroming

De ruwbouw en de ramen en deuren ontwerpen in geval van overstroming

3 inhoudstypen

Dossiers

- Algemene informatie
- Ontwerpstappen

Voorzieningen

- Meerdere alternatieven
- Korte en technische fiches

Casestudies

- Plannen
- Foto's van de bouwplaats
- Feedback

=> 3 niveaus van informatie: algemeen – technisch – praktisch

Voorbeeld - Dossiers

Ontwerpinformatie

Door de ontwerpfasen heen

Informatie voor specificaties

Via de doelstellingen

Via de aandachtspunten

Via de specificatiesecties

< Thema: [Water](#)

Overstromingen aanpakken

Dossier Regenwater Overstroming

Door de toegenomen betonning van de Brusselse bodem kan het regenwater bij stortbuien niet meer goed insijpelen. Gelukkig blijft het Brussels Gewest meestal gespaard van rampzalige wateroverlast. Toch zorgen hevig onweer en stevige regenbuien nog al te vaak voor heel wat schade en overlast. Regen kunnen we niet tegenhouden. Maar als overheden, instellingen, verenigingen, bedrijven en particulieren de handen in elkaar slaan, kunnen we wel proberen de schade door overstromingen te voorkomen of te beperken.

Deze dossier wil alle burgers, of ze nu in Brussel wonen of werken, informeren om bij een overstromingsrisico correct te handelen. Ook de juiste handelingen bij eventuele rampen komen aan bod.

Ontdek het dossier

Starten >

[Uitdagingen en aanpak](#)

[Begrippen en indicatoren](#)

[Doelstellingen](#)

Een voorziening kiezen >

[Overzicht van de voorzieningen](#)

[Elementen voor een duurzame keuze](#)

Ontwerpen >

[Ontwerp stappen](#)

[1. De behoeften definiëren](#)

[2. Doelstellingen bepalen](#)

[3. De toepasbaarheid verifiëren](#)

[4. Voorzieningen invoeren](#)

[5. De financiële impact evalueren](#)

[Voorschriften en normen](#)

[Hulpmiddelen](#)

[Keurmerken en certificering](#)

Inspiratie opdoen >

[Meer weten >](#)

Thema's

- ☐ Energie
- ☐ Menselijke/humane
- ☐ Technische installaties

Type inhoud

- ☐ Casestudy
- ☒ Dossier
- ☐ Voorziening

Trefwoorden

- ☐ Aard van de werken
- ☐ Afvalwater
- ☐ Be Circular
- ☐ Be Exemplary
- ☐ Bouwafval
- ☐ Dak
- ☐ Deconstructie
- ☐ Delen
- ☐ Elektriciteit
- ☐ Energetische gebouwschil
- ☐ Erfgoed
- ☐ Fauna
- ☐ Fiets
- ☐ Flora
- ☐ Fotovoltaïsche
- ☐ Free-cooling
- ☐ Golven en antennes
- ☐ Hemelwateropslag
- ☐ Hergebruik
- ☐ Hernieuwbare energie
- ☐ Inertie

Menselijke/humane

Het ademcomfort verzekeren

We brengen 80% van onze tijd door in gebouwen waar een slechte luchtkwaliteit ongemak en diverse andere problemen kan veroorzaken. Dit wil zeggen dat het ademcomfort een belangrijke uitdaging is voor het welzijn en de gezondheid van de gebruikers. In de gebouwen die worden gebruikt door mensen en in

Dossier

Technische installaties

Een energie-efficiënt ventilatiesysteem ontwerpen

De vraag naar energie voor hygiënische ventilatie zoveel mogelijk beperken, door voor een geschikt ventilatiesysteem en onderdelen te kiezen.

Dossier

Technische installaties

De beste productiewijzen voor hernieuwbare koeling kiezen

De vraag naar energie zoveel mogelijk beperken om aan de resterende koelbehoefte te voldoen, met de bedoeling het zomercomfort en een beperkt energieverbruik dankzij hernieuwbare koeling te garanderen.

Dossier

Technische installaties

Een passieve koelstrategie toepassen

Kiezen voor een passieve koelstrategie als alternatief voor een actief koelsysteem (klimaatregeling) maakt het mogelijk een oplossing te bieden voor het probleem van oververhitting in goed geïsoleerde gebouwen, terwijl ook het energieverbruik sterk wordt verminderd en het gebruik van

Dossier

Voorbeeld - Voorzieningen

- Verschillende alternatieven voor een probleem
- Technische informatie

Water

Actie ondernemen bij een overstroming

Bij overstromingen moeten snel eenvoudige acties worden ondernomen, zoals zandzakjes of schotbalken plaatsen in openingen die niet waterdicht zijn. Dankzij deze versperringen wordt de komst van het water uitgesteld en wordt het water gefilterd, waardoor modderstromen en de latere schoonmaak worden

Water

Voorzieningen voor de afwerkingen in geval van overstroming

Aan de buitenzijde van een gebouw kan water van overstromingen binnendringen via beschadigde voegen of barsten. Ook via holle voegen aan de onderzijde van de muren kan water zijn weg naar binnen vinden. Al deze voegen moeten dus zorgvuldig worden opgevuld. Aan de binnenzijde zijn alle vloeren die

Water

Voorzieningen voor de technieken in geval van overstroming

Technische installaties moeten worden beschermd tegen overstromingen. De elektriciteitskast en de installaties voor verwarming en sanitair warm water moeten hoog genoeg worden geplaatst. Een apart elektriciteitsnet moet ook worden overwogen voor ruimten die onder water kunnen komen te staan. De

Water

De ruwbouw en de ramen en deuren ontwerpen in geval van overstroming

Gevaar voor overstromingen vermijden wordt overwogen van bij het ontwerp of de renovatie van een gebouw. Voor een vlotte reiniging moeten de dorpels van de deuren en vensterdeuren op geringe hoogte worden voorzien. Het is niet de meest milieuvriendelijke keuze, maar bij veelvuldige overstromingen moet

Water

Voorzieningen voor de buitenverhardingen in geval van overstroming

Bij het ontwerp van de buitenverhardingen van een gebouw moet rekening worden gehouden met een reeks maatregelen om het gevaar voor overstroming te beperken. Door bijvoorbeeld hellingen aan te leggen en voor waterdoorlatende bekledingen te kiezen, wordt het water afgevoerd uit het gebouw. De

◀ Thème: [Economie circulaire](#)

Check-list Conception Réversible

La Check-list Conception Réversible est un outil volontaire d'aide à la conception qui vise à aider les maîtres d'ouvrage et les concepteurs bruxellois à réaliser des bâtiments réversibles et circulaires.

La conception réversible est synonyme de construction et rénovation prospective. Cette approche de conception aspire à concevoir les bâtiments de telle manière à ce que les typologies spatiales puissent être facilement adaptées et que les parties du bâtiment puissent être désassemblées et réutilisées. Ce faisant, nous nous efforçons de maintenir la valeur et la qualité du bâtiment, et des parties dont il est constitué, aussi élevées que possible, tout en limitant les dommages engendrés et la production de déchets de démolition.

La Check-list est conçue comme un outil qualitatif d'aide à la conception et peut être utilisée dès le début du processus de conception, par exemple lors de la définition du projet et de la programmation, lors de la réalisation de la première esquisse ainsi qu'en tant qu'outil de suivi tout au long des différentes phases du projet.

En termes de contenu, la Check-list se concentre exclusivement sur la réversibilité des bâtiments, et traite deux aspects de la réversibilité:

- la réversibilité spatiale qui vise à prolonger la durée de vie du bâtiment en facilitant les changements d'utilisation et de fonction futures
- la réversibilité technique qui vise le démontage et le réemploi des éléments, composant et matériaux

Les objectifs de la Check-list sont les suivants:

Voorbeeld - Casestudy

Problemen met ventilatie in collectieve huisvesting – Projet Espoir

Inplantingsplan

© [Damien Carnoy Architectes](#)

Plattegrond van de begane grond

© [Damien Carnoy Architectes](#)

Sectie van het gebouw

© [Damien Carnoy Architectes](#)

Plaats van de ventilatiemonden

© Leefmilieu Brussel

Buitenopening voor de luchttoevoer

© Leefmilieu Brussel

Buitenopening voor de luchtafvoer

© Leefmilieu Brussel

Video's

- Voorbeeldige Brusselse projecten (momenteel 9)

- Technieken (momenteel 11)

Bronnen naar andere tools

In de Gids

- Thema Water
- [Tools voor regenwaterbeheer](#)

Andere publicaties van Leefmilieu Brussel

- Brochure "[Overstromingen aanpakken](#)", Maart 2020
- De [overstromingskaarten](#) van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- [Map | Overstromingsgevaar en risico](#)

Voor woningen/privépercelen:

- [Tools voor het beheer van regenwater op perceelsniveau](#)
- Facilitator Water via de [Facilitator Duurzame Gebouwen](#)

Voor de aanleg van wijken, straten of openbare ruimten:

- [Catalogus met 60 voorbeelden](#), Studie naar vernieuwende projecten op het vlak van regenwaterbeheer in de openbare ruimte en op wegen.
- Facilitator Water via de [Facilitator Duurzame Wijkontwikkeling](#)

Websites

- [Risico-info.be](#) : Geïnformeerd. Voorbereid. Samen
- [Info van de gemeente Vorst](#)
- [Info van de gemeente Jette](#)
- [Info van de gemeente Ukkel](#)

Bibliografie

- Janssens, Pirlot (2021), [pre-interventiechecklist renovatiewerkzaamheden](#), WTCB (FR,NL)

Gerelateerde inhoud

Voorzieningen voor de buitenverhardingen in geval van overstroming

Voorzieningen voor de technieken in geval van overstroming

Voorzieningen voor de afwerkingen in geval van overstroming

Newsletters

GUIDE BÂTIMENT DURABLE .brussels

UNE INITIATIVE DE
 bruxelles
 environnement
 .brussels

Découvrez les nouveaux contenus du Guide

Septembre 2023

Nous sommes ravis de vous retrouver pour cette édition de septembre de la newsletter du Guide Bâtiment Durable. Le monde du bâtiment durable est en perpétuelle évolution, et il nous tient à cœur de vous tenir informés des dernières tendances, études de cas et solutions innovantes. Plongez dans nos nouvelles analyses thématiques pour approfondir vos connaissances.

Innovation

Construction en terre crue

La construction en terre crue est une méthode ancestrale qui trouve aujourd'hui un regain d'intérêt grâce à ses avantages environnementaux, sanitaires et esthétiques. Ces techniques de construction sont variées et offrent des possibilités

intéressantes, se distinguant tant par leur durabilité que par leur attrait visuel. Si vous cherchez à combiner tradition et modernité tout en minimisant l'empreinte carbone d'un bâtiment, la terre crue pourrait être la solution.

[Lire plus](#)

Eau

Techniques extensives de traitement des eaux usées

Applicables où les bâtiments ne peuvent pas être connectés au réseau d'égouttage, ces techniques utilisent des processus inspirés de la nature et s'intègrent harmonieusement dans le paysage. Que ce soit pour leur faible consommation énergétique, leur facilité d'entretien, ou encore leurs bons rendements épuratoires, les techniques extensives offrent une alternative durable au traitement des eaux usées en régime d'assainissement autonome.

[Lire plus](#)

Etudes de cas

Découvrez la version améliorée de nos études de cas, mises à jour pour vous offrir une perspective encore plus pertinente.

Projet Circular Retrofit Lab

Le projet Circular Retrofit Lab (CRL) est une rénovation expérimentale de logements étudiants des années 1970, développée par la VUB. Le projet se distingue par son approche circulaire, utilisant des matériaux démontables et réutilisables et favorisant des connexions réversibles. Plus qu'une simple rénovation, le CRL est une plateforme de recherche et d'innovation dans la conception réversible.

[Lire plus](#)

Projet BRIC

Le projet BRIC relève un défi ambitieux : construire un bâtiment durable, évolutif et réversible capable de subir trois cycles complets de démontage et de remontage. Participant du projet d'innovation européen Building as Material Banks (BAMB), BRIC se présente comme une véritable banque de matériaux réutilisables. Cette approche multidisciplinaire a impliqué une vaste gamme de professionnels, offrant une perspective riche et complète sur la construction circulaire.

Lire plus

N'oubliez pas les vidéos du Guide

Construction paille/terre (Projet Vignette)

Découvrez un projet de construction d'une maison en structure bois, terre et paille réalisé à Bruxelles.

[Voir la vidéo](#)

Circularité (Projet Vignette)

En complément de l'étude de cas BRIC, découvrez la vidéo présentant le projet.

[Voir la vidéo](#)

Découvrez aussi nos formations & séminaires à venir

Bruxelles Environnement organise régulièrement des formations sur ces sujets. Consultez la [programmation](#) et inscrivez-vous rapidement car le nombre de places est limité !

- [Économie circulaire : rénovation](#)
- [Économie circulaire : conception réversible](#)

Par ailleurs, les [Artes & Notes](#) de toutes les formations passées sont accessibles **gratuitement**. Sur ces sujets, retrouvez les événements suivants :

- Les Formations [Économie circulaire : rénovation](#), [Conception réversible](#)...
- [La Formation Terre crue \(2j\)](#) et le [Séminaire Terre crue et constructions contemporaines à Bruxelles](#)
- [Le Séminaire Eau de pluie et permis d'environnement](#) et [La Formation Gestion des eaux pluviales sur la parcelle et dans l'espace public \(3j\)](#)

Facilitateur Bâtiment Durable

Séminaires Formations

Bâtiment Durable

SUIVEZ-NOUS

RESTEZ INFORMÉS VIA NOS NEWSLETTERS

[JE M'INSCRIS](#)

Vous recevez cet e-mail car vous êtes abonné à la newsletter du Guide Bâtiment Durable.

GUIDE BÂTIMENT DURABLE

bruxelles
 environnement
 .brussels

4 à 5 news / an

2024
5475 inscrits

Fréquentation
 du site:
env.20.000
 visiteurs /
 mois

Synthèse – Avantages/Forces du Guide

- Transversalité & pluralité des niveaux d'information
- Information centralisée, vérifiée, neutre
- Inspiration sur des projets Bruxellois innovants
- Portail vers d'autres outils et sites web sur le sujet
- Complémentaire aux autres initiatives Bâtiment Durable de BE
- Accessible 24h/24

Newsletter van de Gids

Heeft u nog vragen?

Dank u voor uw aandacht

www.guidebatimentdurable.brussels
www.gidsduurzamegebouwen.brussels